

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «مهارت‌های پرستاری و کار در اتاق عمل»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: مهارت‌های پرستاری و کار در اتاق عمل	تعداد واحد: ۳ (۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی)	
گروه هدف: دانشجویان هوشبری	پیش نیاز درس: ندارد	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: هوشبری	شماره درس: ۱۶۲۰۴۹	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: سحرعلی‌زاده	مرتبه علمی: مربی	گروه آموزشی: هوشبری
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، بیمارستان نمازی، دانشکده پرستاری مامائی حضرت فاطمه(س) - ایمیل: saharalizadeh@sums.ac.ir - تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۴۷ - ساعات دسترسی به استاد دوشنبه و سه شنبه ساعت ۱۳-۱۵		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: سمیرا محمودی	مرتبه علمی: مربی	گروه آموزشی: هوشبری
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، بیمارستان نمازی، دانشکده پرستاری مامائی حضرت فاطمه (س). - ایمیل: - تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۴۷ - ساعات دسترسی به استاد: دوشنبه ساعت ۱۳-۱۵		

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

در این درس دانشجو ضمن فراگیری مفاهیم کلی سلامت و بیماری، نیازهای اساسی انسان و حقوق بیمار، با اصول اولیه مراقبت از بیمار در بخش و ساختار، مقررات و اصول اولیه کار در اتاق عمل و اصول ضدعفونی و استریلیزاسیون آشنا شده، چگونگی پذیرش بیمار در بخش، آماده سازی و انتقال وی به اتاق عمل و اصول عمومی مراقبت از بیمار را فرا میگیرد.

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر میباشد:

۱. تعریف سلامتی و بهبودی، نیازهای اساسی انسان، ارتباطات و اصول آن، حقوق بیمار
۲. علائم حیاتی: مفاهیم پایه و مروری بر فیزیولوژی و عوامل تأثیرگذار بر روی آنها، وسایل و تجهیزات، انواع روش های کنترل و اندازه گیری و خطاهای اندازه گیری
۳. تعریف دارو، اصول اولیه دارودرمانی و نحوه محاسبات، نکات ایمنی در استعمال داروها و اصطلاحات مرتبط با دستورات دارویی
۴. آماده سازی و استفاده از داروهای تزریقی (عضلانی، داخل وریدی، زیرجلدی و داخل جلدی)
۵. روش های برقراری راه وریدی، وسایل و تجهیزات مربوطه و محاسبه سرعت تزریق و تنظیم غلظت محلول های تزریقی
۶. پرونده بیمار و اصول ثبت گزارش، بخش های بستری و اصول اولیه کار در آنها، اصول پذیرش بیمار به بخش و اتاق عمل، مراحل بستری و آماده سازی بیمار جهت عمل جراحی
۸. تاریخچه اتاق عمل، فضای فیزیکی و قوانین و مقررات، وسایل و تجهیزات اتاق عمل و استانداردها
۹. تیم جراحی و بیهوشی، اصول روابط حرفه ای، رفتار حرفه ای و کار گروهی و شرح وظایف کارشناس هوشبری
۹. سونداژ معده و مثانه
۱۰. شیوه استفاده از گان، ماسک، دستکش استریل، روش های نگهداری و اصول ضدعفونی و استریلیزاسیون در اتاق عمل
۱۱. اصول حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی (آسیب های فیزیکی و بیماری های عفونی)
۱۲. آشنایی کلی با انواع و طبقه بندی اعمال جراحی و اصطلاحات مربوطه
۱۳. انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و برعکس و حمل بیمار، تغییر وضعیت دادن بیمار بر روی تخت و نکات ایمنی
۱۵. انواع پانسمان و اصول آن
۱۶. آشنایی با قوانین بخش ریکاوری
۱۷. تمرین مطالب تدریس شده در واحد نظری در اتاق مهارت های بالینی

اهداف درس**هدف کلی:**

آشنایی با مفاهیم اولیه و برخی از مهارت های اولیه پرستاری از بیمار و آشنایی با ساختار و مقررات اتاق عمل

اهداف اختصاصی**اهداف شناختی**

- (۱) دانشجو قادر باشد تعریف سلامتی و بهبودی، نیازهای اساسی انسان، ارتباطات و اصول آن، مهارت های ارتباطی با بیمار، حقوق بیمار و توجهات روحی و روانی از بیمار را بیان نماید.
- (۲) دانشجو قادر باشد اصطلاحات علائم حیاتی: مفاهیم پایه و مروری بر فیزیولوژی و عوامل تأثیرگذار بر روی آنها، وسایل و تجهیزات، انواع روش های کنترل و اندازه گیری و خطاهای اندازه گیری را تعریف و بیان کند.
- (۳) دانشجو بتواند دارو، اصول اولیه دارودرمانی و نحوه محاسبات، نکات ایمنی در استعمال داروها و اصطلاحات مرتبط با دستورات دارویی را تعریف و بیان کند.

- ۴) دانشجو قادر باشد نحوه آماده‌سازی و استفاده از داروهای تزریقی (عضلانی، داخل وریدی، زیرجلدی و داخل جلدی) را بیان کند.
- ۵) دانشجو بتواند بخش‌های بستری و اصول اولیه کار در آنها، اصول پذیرش بیمار به بخش و اتاق عمل، مراحل بستری و آماده‌سازی بیمار جهت عمل جراحی را نام ببرد.
- ۶) دانشجو بتواند وسایل موردنیاز و مراحل سونداژ معده و مثانه را نام ببرد.
- ۷) دانشجو بتواند تاریخچه اتاق عمل، فضای فیزیکی، قوانین و مقررات، وسایل و تجهیزات اتاق عمل، استانداردها و اصول ایمنی و حفاظتی کار را توضیح دهد.
- ۸) دانشجو بتواند وظایف تیم جراحی و بیهوشی، اصول روابط حرفه‌ای، رفتار حرفه‌ای و کار گروهی را بیان کند.
- ۹) دانشجو قادر باشد شیوه استفاده از گان، ماسک، دستکش استریل، روش‌های بسته‌بندی، نگهداری و استفاده از وسایل استریل، اصول ضدعفونی و استریلیزاسیون در اتاق عمل را بیان کند.
- ۱۰) دانشجو قادر باشد انواع و طبقه‌بندی اعمال جراحی و اصطلاحات مربوطه را بیان کند.
- ۱۱) دانشجو قادر باشد انواع پانسمان و اصول آن را بیان کند.
- ۱۲) دانشجو قادر باشد انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و برعکس و حمل بیمار، تغییر وضعیت دادن بیمار بر روی تخت و نکات ایمنی را توضیح دهد.
- ۱۳) دانشجو قادر باشد مطالب تدریس شده در واحد نظری را در اتاق مهارت‌های بالینی تمرین و انجام دهد.

اهداف مهارتی

- ۱) دانشجو توانایی کنترل و اندازه‌گیری علائم حیاتی را کسب کند و علت تغییرات آن را بداند.
- ۲) دانشجو توانایی آماده‌سازی دارو و انجام انواع تزریق را کسب کند.
- ۳) دانشجو قادر باشد گزارش کامل و صحیحی از بیمار را ثبت کند.
- ۴) دانشجو قادر باشد سونداژ معده و مثانه را برای بیمار انجام دهد.
- ۵) دانشجو توانایی پوشیدن گان و دستکش به روش استریل را کسب کند.
- ۶) دانشجو توانایی انجام انواع پانسمان‌ها را بدست آورد.
- ۷) دانشجو توانایی وضعیت دادن به بیمار بر روی تخت با حفظ نکات ایمنی را بدست آورد.
- ۸) دانشجو قادر باشد با همکاری سایر اعضای تیم جراحی بیمار را به طور صحیح جا به جا کند.

اهداف نگرشی

- ۱) دانشجو به نیازهای بیمار اهمیت دهد.
- ۲) دانشجو به فراگیری و استفاده درست از مهارت‌های ارتباطی اهمیت دهد.
- ۳) دانشجو در مراحل آماده‌سازی و تزریق داروها احساس مسئولیت داشته باشد.
- ۴) دانشجو به موارد موجود در پرونده بیمار و ثبت دقیق گزارش اهمیت دهد.
- ۵) دانشجو در پذیرش و آماده‌سازی بیمار جهت عمل جراحی حس مسئولیت لازم داشته باشد.
- ۶) دانشجو به انجام درست سونداژ مثانه و معده اهمیت دهد.
- ۷) در دانشجو جهت رعایت استریلیتی و حفظ آن احساس مسئولیت ایجاد شود.
- ۸) دانشجو در برابر بیمار در زمان تغییر وضعیت بیمار و انتقال از تخت به برانکارد و برعکس حس مسئولیت و دلسوزی داشته باشد.
- ۹) دانشجو به انجام صحیح وظایف کارشناس هوشبری اهمیت دهد.

روش ارائه درس

راهنبرد آموزشی:

این درس به شیوه تدریس گروهی (small group) و با رویکرد آموزشی یادگیری ترکیبی Blended Learning ارائه میشود. در شرایط عادی حدود ۸۰ درصد درس به شیوه حضوری و ۲۰ درصد با استفاده از شیوه‌های الکترونیکی ارائه می‌شود (شامل ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری نوید، تکالیف و فعالیت‌های یادگیری، خودآزمونها). در صورت نیاز کلیه محتواها و منابع آموزشی، خودآزمونها و تکالیف و ... بر روی سیستم مدیریت یادگیری نوید ارائه میشود

روش تدریس حضوری

پرسش و پاسخ، سخنرانی، بحث و تبادل نظر گروهی، کلاس وارونه، small group، استفاده از مقالات و پژوهش‌های روز دنیا، برگزاری امتحانات کوتاه بعد از هر جلسه کلاسی، استفاده از اسلاید و نمایش فیلم و تصاویر مرتبط، تمرین عملی و ارائه کنفرانس‌های کلاسی توسط دانشجویان تحت نظارت و همراه با بازخورد استاد.

روش تدریس الکترونیکی

به اشتراک گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌های یادگیری، تالار گفتگو و خودآزمون.

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

۱. Berry and Kohn's. Operating Room technique. Elsevier. Latest Ed.

۲. Brunner, Lillian and Suddarth, Doris. Textbook of Medical-Surgical Nursing. Lippincott Company. Latest Ed.

۳. Kozier, Barbara; & et al. Fundamentals of Nursing. Adison-Weseley. Latest Ed.

منابع آموزشی کمکی

- مهارت‌های پرستاری و کار در اتاق عمل نوشته رویا اکبرزاده

تجهیزات و امکانات آموزشی

- مولاژ و مانکن
- اسلاید پروکتور
- ویدئو پروژکتور و کامپیوتر
- وایت برد
- دسترسی به سامانه نوید و کلاس مجازی

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجوی	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• مشارکت فعال در بحث و گفتگو، انجام فعالیت های یادگیری و امتحان کلاسی	۲
	• آزمون میان‌ترم نظری	۷
	• حضور و غیاب کلاسی	۱
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• آزمون پایان‌ترم نظری	۱۰
	• آزمون آسپی	۲
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه فرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

گروه هدف: دانشجویان هوشبری		سال ورودی:	زمان ارائه درس: نیمسال دوم		
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان
۱	طبق برنامه اداره کل آموزش		• شرح وظایف کارشناس هوشبری/ تعریف سلامت و بهبودی	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری
۲	طبق برنامه اداره کل آموزش		پرونده بیمار و اصول ثبت گزارش،	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری
۳	طبق برنامه اداره کل آموزش		تاریخچه، فضای فیزیکی و قوانین و مقررات اتاق عمل، اصول پذیرش بیمار به بخش و اتاق عمل	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری
۴	طبق برنامه اداره کل آموزش		علائم حیاتی ۱	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری
۵	طبق برنامه اداره کل آموزش		علائم حیاتی ۲	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری
۶	طبق برنامه اداره کل آموزش		عملی علائم حیاتی ۱، اتاق فن پرستاری	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری
۷	طبق برنامه اداره کل آموزش		• تعریف دارو، اصول اولیه دارو درمانی	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری
۸	طبق برنامه اداره کل آموزش		عملی علائم حیاتی ۲، اتاق فن پرستاری	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری
۹	طبق برنامه اداره کل آموزش		• نحوه محاسبات دارویی، اصطلاحات مرتبط با دارو	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری
۱۰	طبق برنامه اداره کل آموزش		آماده سازی دارو و انواع روش تزریق عضلانی	خانم محمودی	دانشکده پرستاری
۱۱	طبق برنامه اداره کل آموزش		ابزار و روش های برقراری راه وریدی و تنظیم سرعت محلول	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری
۱۲	طبق برنامه اداره کل آموزش		عملی آماده سازی دارو و انواع روش های تزریق، اتاق فن پرستاری	خانم محمودی	دانشکده پرستاری
۱۳	طبق برنامه اداره کل آموزش		میانترم	خانم علی زاده	
	طبق برنامه اداره کل آموزش		سونداژ معده و مثانه	خانم محمودی	دانشکده پرستاری
۱۴	طبق برنامه اداره کل آموزش		عملی برقراری راه وریدی، اتاق فن پرستاری	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری
۱۵	طبق برنامه اداره کل آموزش		• اصول استریلیزاسیون در اتاق عمل و بکارگیری وسایل حفاظت فردی	خانم محمودی	دانشکده پرستاری
۱۶	طبق برنامه اداره کل آموزش		• عملی سونداژ معده	خانم محمودی	دانشکده پرستاری
۱۷	طبق برنامه اداره کل آموزش		• آشنایی با وسایل و تجهیزات، اصول حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری

۱۸	طبق برنامه اداره کل آموزش	• طبقه بندی و انواع اعمال جراحی	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۱۹	طبق برنامه اداره کل آموزش	• انواع پانسمان و اصول آن	خانم محمودی	دانشکده پرستاری	سخنرانی، پرسش و پاسخ / فیلم
۲۰	طبق برنامه اداره کل آموزش	• عملی پانسمان و اصول آن اتاق فن پرستاری	خانم محمودی	دانشکده پرستاری	با استفاده از تجهیزات
۲۱	طبق برنامه اداره کل آموزش	انتقال بیمار از تخت به برانکارد و حمل بیمار، و نکات ایمنی	خانم محمودی	دانشکده پرستاری	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۲۲	طبق برنامه اداره کل آموزش	/ آشنایی با اصول و قوانین بخش ریکاوری	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	کلاس وارونه، پرسش و پاسخ
۲۳	طبق برنامه اداره کل آموزش	پایان ترم	خانم علی زاده		